

Vraag nr. 85
van 11 februari 2005
van mevrouw VERA JANS

Vlaamse administratie – Gehandicapten

De federale overheid verplicht zichzelf al jarenlang om minstens 2 % van het totale personeelsbestand te laten bestaan uit mensen met een handicap. Een recent onderzoek van de universiteit van Namen wijst echter uit dat er amper 0,6 % personen erkend als persoon met een handicap in overheidsdienst werken. Bovendien blijkt dat het bijna uitsluitend tewerkstelling betreft in de laagste personeelscategorieën.

Ter uitvoering van het decreet van 8 mei 2002 houdende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt, keurde de Vlaamse Regering op 24 december 2004 het uitvoeringsbesluit betreffende de evenredige arbeidsdeelname bij het Vlaams overheids-personeel definitief goed. Streefcijfers vormen in het uitvoeringsbesluit de basis van het streven naar evenredige arbeidsdeelname.

Met de goedkeuring op 12 maart 2004 van de nota "Evenredige arbeidsdeelname bij de Vlaamse overheid van personen met een arbeidshandicap. Engagements ingevolge Rondetafelconferentie van 2 december 2003", ging de Vlaamse Regering het engagement aan om 4,5 % personen met een arbeidshandicap in het personeelsbestand te hebben tegen 2010.

Dit streefcijfer vervangt het tot op heden gehanteerde wettelijk bepaalde quotum van 2 % personen met een handicap op het niveau D.

1. Hoeveel personen met een arbeidshandicap zijn er momenteel tewerkgesteld binnen de Vlaamse overheid ?
2. Welk percentage vertegenwoordigen de personen met een arbeidshandicap binnen het totale personeelsbestand ?
3. Op welke niveaus zijn zij binnen de Vlaamse overheid tewerkgesteld ?
4. Het aangegeven engagement om 4,5 % personen met een arbeidshandicap in het personeelsbestand te hebben tegen 2010 wordt bemoeilijkt door de aanwervingsstop die door de Vlaamse Regering werd afgekondigd.

Welke initiatieven neemt de minister om dit engagement toch te kunnen nakomen ?

Antwoord

1, 2 en 3. Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 december 2004 houdende maatregelen ter bevordering en ondersteuning van het gelijkheids- en diversiteitsbeleid in de Vlaamse administratie bepaalt in artikel 2, §1, 4° wat onder "een persoon met een arbeidshandicap" wordt verstaan, namelijk een "persoon met een aantasting van zijn/haar mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden, voor wie het uitzicht op het verwerven en behouden van een arbeidsplaats en op vooruitgang op die plaats, langdurig en in belangrijke mate beperkt is. Het gaat om personen uit een van de volgende categorieën:

- a) personen ingeschreven bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, voorheen het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap;
- b) personen die hun hoogste getuigschrift of diploma behaald hebben in het buitengewoon secundair onderwijs;
- c) personen die door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding erkend zijn als personen met een handicap;
- d) personen die in aanmerking komen voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of voor een integratietegemoetkoming, verstrekt aan personen met een handicap op basis van de wet van 27 februari 1987 houdende tegemoetkomingen aan personen met een handicap;
- e) personen die in het bezit zijn van een attest van minstens 66 % arbeidsongeschiktheid van de federale bestuursdirectie van de uitkeringen aan personen met een handicap;
- f) personen die in het bezit zijn van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing, of van een attest van het Fonds voor Arbeidsongevallen, van de Administratieve Gezondheidsdienst of van

het Fonds voor Beroepsziekten waaruit een arbeidsongeschiktheid blijkt van minstens 66 %".

In artikel 4 van hetzelfde besluit wordt bepaald dat elk beleidsdomein verplicht over een systeem van vrijwillige registratie moet beschikken: "Om de evenredige participatie en gelijke kansen binnen het personeelsbestand te realiseren, wordt gewerkt met streefcijfers. Die streefcijfers worden bepaald door de functioneel bevoegde minister voor zijn/haar beleidsdomein en vastgelegd in de aansturingsinstrumenten. Vervolgens worden ze door de Vlaamse Regering bekrachtigd. Elk beleidsdomein gebruikt een operationeel systeem dat vrijwillige registratie van de kansengroepen mogelijk maakt op basis van de definities, omschreven in artikel 2, §1, 3° en 4°. Die registratie verloopt conform met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens van kansengroepen".

Het zal nog enige tijd vergen vooraleer deze registratiesystemen uitgewerkt en operationeel zijn. Voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn de werkzaamheden hiervoor wel al in een vergevorderd stadium: de registratieschermen in het personeelssysteem Vlimpers zijn ontworpen maar nog niet toegepast.

Verschillende Vlaamse openbare instellingen melden om dezelfde reden dat ook zij over geen of slechts zeer partiële gegevens beschik-

ken. Een aantal geven aan dat zij aan de voorbereiding van een registratiesysteem werken: bijvoorbeeld Kind en Gezin, de VDAB en de VRT. Ook melden enkele instellingen dat er een groot deel jobs in hun personeelsbestand verbonden is aan strenge medische voorwaarden: bijvoorbeeld chauffeurs van De Lijn.

De gegevens waar de entiteiten momenteel over beschikken zijn nog gebaseerd op de situatie vóór het besluit van de Vlaamse Regering van 24 december 2004. Dit betekent dat zij niet altijd beschikken over geregistreerde gegevens in de personeelssystemen met betrekking tot de tewerkstelling van personen met een handicap. Meestal wordt zo'n registratie dan nog beperkt tot de personen waarvoor het bijhouden van dergelijke gegevens relevant is: dit is bijvoorbeeld het geval wanneer gebruik wordt gemaakt van maatregelen van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH), wanneer een handicap in rekening wordt gebracht voor de belastingen, na een arbeidsongeval of voor de werving van het personeel om aan het vereiste 2%-quotum te komen op niveau D.

Wat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreft, zijn de gegevens beschikbaar in het centrale personeelssysteem Vlimpers. Ook een aantal Vlaamse openbare instellingen en Vlaamse wetenschappelijke instellingen maken hiervan gebruik.

Tabel 1: Cijfers (jaareinde 2004) voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap: geregistreerde personen met een arbeidshandicap: voornamelijk personen ingeschreven bij het VFSIPH en de personen die voor 66% arbeidsongeschikt zijn:

Niveau	Geslacht	Totaal van het	Aantal personen personeel (hoofden) met handicap	Aandeel %
D	M	2.495	63	2, 13%
	V	1.787	28	
	T	4.282	91	
C	M	2.079	23	0,88%
	V	1.650	10	
	T	3.729	33	
B	M	912	3	0,39%
	V	896	4	
	T	1.808	7	
A	M	2.661	12	0,42%
	V	1.365	5	
	T	4.026	17	
Totaal	M	8.147	101	1,07%
	V	5.698	47	
	T	13.845	148	

Wat de Vlaamse openbare en wetenschappelijke instellingen betreft, doet zich volgende situatie voor.

Volgende instellingen zeggen geen personeel met een handicap in dienst te hebben:

- Dienst"voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO);
- Export Vlaanderen;
- gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen;
- Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen NV (GIMV;)
- Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen);
- Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw VZW (VILT);
- Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO);

- Vlaamse Onderwijsraad (VLOR);
- Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG);
- Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV);
- Waterwegen en Zeekanaal.

Volgende instellingen hebben geen eigen personeel maar maken gebruik van personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap:

- Gimvindus NV;
- Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen (IVAH);
- Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie (CBGS);
- Centrum voor Landbouwonderzoek;
- Centrum voor Landbouweconomie;
- Dienst Investeren in Vlaanderen (DIV);
- Egalisatiefonds voor de Responsabiliseringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschap (Vlaams Pensioenfonds);
- Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Éénmalige investeringsuitgaven (FFEU);
- Fonds Bijzondere Jeugdbijstand (FBJ);
- Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI);
- Gemeenschapsinstelling De Kempen;
- Gemeenschapsinstelling De Zande (Ruisseledeen Beernem)
- Grindfonds;

- Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen;
- Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB);
- Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) ;
- Vlaams Commissariaat voor de Media;
- Vlaams Fonds voor de Lastendeling (VFLD);
- Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA);
- Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE);
- Vlaams Zorgfonds.

Volgende instellingen hebben geen gegevens verstrekt:

- Instituut voor Natuurbehoud;
- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW).

Volgende instellingen zeggen over onvoldoende relevante gegevens te bezitten omdat een systeem van vrijwillige registratie nog niet is ingevoerd:

- Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT);
- Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn;
- Kind en Gezin;
- Universitair Ziekenhuis Gent (UZ Gent).

Tabel 2: Cijfers (februari 2005) voor de Vlaamse openbare en wetenschappelijke instellingen met personeelsleden met een handicap in dienst

Naam Instelling	D	C	B	A	Tot	Tot person eel	%
Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	1	0	0	0	1	75	1,5
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	0	0	0	1	1	25	0,2 5
Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis - Geel (OPZ Geel)	1	1	0	0	2	555	0,3 6
Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis - Rekem (OPZ Rekem)	1	0	1	0	z.	540	0,3 7
Toerisme Vlaanderen	1	1	0	1	3	200	1/5
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	3	0	0	0	3	750	0,4
Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer	2	1	1	0	4	127	3,1
Het Gemeenschapsonderwijs (voorheen ARGO)	2	2	1	0	5	427	1,2
Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM)	1	1	1	2	5	290	1,7
Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM)	4	2	0	1	7	468	1,5
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)	5	4	1	0	10	647	1,5
Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (Bloso)	7	6	0	0	13	625	2,1
Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH)	5	12	1	2	20	375	5,3
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)	28	8	7	0	43	467 0	0,9
NV De Scheepvaart	26	3	1	0	30	531	5,7

4. Er zijn in de eerste plaats de acties die deel uitmaken van het positieve-actieplan 2005 van de dienst Emancipatiezaken. Deze acties werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 18 februari 2005 en door mij toegelicht op 1 maart 2005 in de Commissie Bestuurszaken naar aanleiding van de indiening van het positieve-actieplan 2005 in het Vlaams Parlement, zoals voorgeschreven door het artikel 12, §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 1990 betreffende maatregelen tot bevordering van gelijke kansen van mannen en vrouwen in de diensten van de Vlaamse Regering en in de instellingen van openbaar nut die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest.

Voor een groeiscenario zijn hier opvallende actiepunten: het uitwerken van een registratiesysteem en het realiseren van redelijke aanpassingen bij wervingstesten. Ook zijn er een groot aantal voorwaardenscheppende en ondersteunende acties: verhogen van de toegankelijkheid van gebouwen en informatie, het centrale budget arbeidspostaanpassingen in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, informatieverstrekking voor en netwerking met de personeelsleden met een handicap, enzovoort.

Ter realisatie van de engagementen die door de Vlaamse Regering op 12 maart 2004 waren aangegaan, heeft de toenmalige Vlaamse minister bevoegd voor Ambtenarenzaken aan de leidend ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de Vlaamse openbare en wetenschappelijke instellingen gevraagd om dit groeipad naar 4,5 % uit te tekenen.

Op voorstel van de opdrachthouder Emancipatiezaken heeft het college van secretarissen-generaal hiervoor een interdepartementale werkgroep geïnstalleerd. De werkzaamheden van deze werkgroep, die beperkt zijn tot het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, zijn reeds in een vergevorderd stadium. Het ligt in de bedoeling van de dienst Emancipatiezaken om op basis van deze ervaring een gelijkaardige oefening aan te bieden aan de Vlaamse openbare en wetenschappelijke instellingen.

Evenwel zou de problematiek van de wervingsstop een remmende rol kunnen spelen.

Ik heb alvast het initiatief genomen om in de toekenning van de startbanen voor 2005 de administratie aan te moedigen om meer inspanningen te leveren tot werving van personen met een arbeidshandicap.

Het beperkte contingent startbanen voor heel de Vlaamse overheid wordt toegekend op projectmatige wijze om deze startbanen voor een aanzienlijk aandeel voor te behouden aan onder meer de kansengroep personen met een arbeidshandicap.